

रण्यप्राणिः सुवर्णप्राणिः । विचर्षणिः विविधं द्रष्टा कृताकृतप्रत्यवेक्षकः । उभे
द्यावापृथिवी पृथ्वी द्वितीया । अन्तर्यामि वा । ईयते ईड् गतौ दिवादिः ॥ २५ ॥

हिरण्यहस्तोऽसुरः सुनीथः सुमृडिकः स्ववा यावर्वाड् ।

अपसेधन् रक्षसो यातुधानानस्वादेवः प्रतिदोषं गृणानः ॥ २६ ॥

यो देवो रविः रक्षसो रक्षसान् यातुधानान् असुखकारांश्च अपसेधन् अपग-
मयन्सन् अस्यात् उदस्यात् उदेति स देवः अर्वाड् अर्वागञ्चनः अस्मदभिमुखः यातु
आयावित्यर्थः । कीदृशो देवः हिरण्यहस्तः हिरण्यं दानार्थं हस्ते यस्य स तथो-
क्तः वृषेण वा स्तुतिः । असुरः असून्प्राणान् रति ददातीत्यसुरः । सुनीथः नीथा
स्तुतिः कल्याणस्तुतिः । सुमृडिकः साधु सुखयिता । स्ववान्धनवान् । प्रतिदोषम्
प्रतिजनं यो दोषः प्रतिदोषः तम् श्रुतिस्मृतिविहितधर्मपराश्रुखानां यावन्तो दो-
षास्तावतः गृणानः उच्चारयन् उपभोगार्थमित्यभिप्रायः । स्ववान् यातु इत्यत्र दी-
र्घादटि समानपादऽइति [पा० ८.३.१.] नस्य ह्रस्वे भोभगोऽ[अधोऽ]अपूर्वस्य यो
ऽशीति [पा० ८.३.१७.] तस्य रोर्यादेशे हलि सर्वेषामिति [पा० ८.३.२२.] तस्य
लोपः । रक्षसृशब्दस्य व्यत्ययेनात्कीवत्वम् ॥ २६ ॥

ये ते पन्थाः सवितः पूर्व्यासोऽरेणवः सुकृता अन्तरिक्षे ।

तेभिर्नीऽअद्य पृथिभिः सुगेभि रक्षा च नोऽअधि च ब्रूहि देव ॥ २७ ॥

हे सवितः हे देव पन्थाः पन्थानो मार्गाः अन्तरिक्षे सुकृताः साधुकृताः धात्रा
वर्तन्ते । कीदृशास्ते पूर्व्यासः पूर्वेषु कालेषु भवाः पूर्व्याः । अरेणवः नास्ति रेणु-
र्यत्र अपांसुलाः । तेभिः तैः पृथिभिः मार्गैः नोऽस्मान् अद्य नयेति शेषः । च पुनः
गहतो नोऽस्मान् रक्ष पालय । अधिब्रूहि च अधि अङ्गीकृत्य ब्रूहि एते मदीया
इति यद्वा अधिब्रूहि उपदिशास्माकं यद्वितं पथं तत् यद्वा अधि अधिकान्वद एते
महायाज्ञिका दातार इत्यादि । किम्भूतैः पृथिभिः सुगेभिः सुगैः सुखेन गम्यते येषु
सुगाः तैः अन्नपानप्रभूतैरित्यर्थः अधिकरणे गहतेऽप्रत्ययः ॥ पूर्व्यासः पूर्वैः कृताः
पूर्वैः कृतमिनीयौ चेति [पा० ४.४.१३३.] यप्रत्ययः ॥ २७ ॥